

Examensarbete, Högskolan på Åland, Utbildningsprogrammet för Företagsekonomi

EN REDOVISARES PLATS I FRAMTIDENS AUTOMATISERING

Simon Nylund

2023:42

Datum för godkännande: 28.12.2023
Handledare: Thor-Björn Wik

EXAMENSARBETE

Högskolan på Åland

Utbildningsprogram:	Företagsekonomi
Författare:	Simon Nylund
Arbetets namn:	En redovisares plats i framtidens automatisering
Handledare:	Thor-Björn Wik
Uppdragsgivare:	

Abstrakt

Området jag undersökt är hur yrket redovisare kommer bli påverkat av framtidens automatisering samt en inblick i olika former av automatisering inom redovisning. Syftet med detta arbete är att få en överblick hur redovisningsyrket kommer förändras och hurdan kompetens man kommer behöva i framtiden. Vi kommer gå igenom vad en redovisare gör och deras kompetens i dagens läge och även ta en tillbakablick hur det har varit inom yrket. Jag har även tagit upp om de olika system som används inom branschen samt hur de har påverkat redovisarna. Jag har intervjuat några företag i Skandinavien som jag har jämfört med teorin där jag fått fram intressanta svar som visar hur lika, men också olika, respondenter har svarat beroende på hurdan verksamhet de bedriver. Forskningen visar hur redovisningsbyråer kommer förändras tillsammans med deras redovisare och hur yrket sakta minskar i större företag som inte är B2B-specialiserade.

Nyckelord (sökord)

Redovisare, Automatisering, Redovisarens kompetens, Automatiseringens övergång, Konsultbransch, Redovisningsprogram, Ekonomisystem, Digitalisering

Högskolans serienummer:	ISSN:	Språk:	Sidantal:
2023:42	1458 - 1531	Svenska	35 sidor

Inlämningsdatum:	Presentationsdatum:	Datum för godkännande:
20.12.2023	14.12.2023	28.12.2023

DEGREE THESIS

Åland University of Applied Sciences

Study program:	Business economics
Author:	Simon Nylund
Title:	An accountant's place in the automation of the future
Academic Supervisor:	Thor-Björn Wik
Technical Supervisor:	

Abstract
<p>The area I researched is how the accounting profession will be affected by the automation of the future as well as an insight into different forms of automation within accounting. The purpose of this work is to get an overview of how the accounting profession will change and what skills will be needed in the future. We will go through what an accountant does and their competence in today's situation and also take a look back at how the profession has developed. I have also covered the various systems used in the industry and how they have affected the accountants. I have interviewed some companies in Scandinavia which I have compared with the theory, where I have obtained interesting answers that show how similar, but also different, the respondents have answered depending on the type of business they conduct. The research shows how accounting firms will change as well as their accountants and how the profession is slowly declining in larger companies that are not B2B specialized.</p>

Keywords
Accountant, Automation, Accountant's competence, The transition of automation, Consulting industry, Accounting software, Financial systems, Digitization

Serial number:	ISSN:	Language:	Number of pages:
2023:42	1458 - 1531	Swedish	35 pages

Handed in:	Date of presentation:	Approved on:
20.12.2023	14.12.2023	28.12.2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Syfte	6
1.3 Forskningsfrågor	7
2. Redovisningsyrket	8
2.1 Vad gör en redovisare?	8
2.2 Dagens redovisares kompetens	9
2.3 Framtida redovisares kompetens	11
2.4 Traditionell redovisning	12
2.5 Dagens redovisning	12
2.6 Faktorer som påverkat ändringen	13
3. Automatisering	14
3.1 Former av automatisering	14
3.2 Vanliga automatiseringsprogram i Norden	16
3.2.1 Briox	16
3.2.2 Fortnox	16
3.2.3 Visma spcs	17
3.2.4 Hogia	17
3.2.5 Bokio	17
3.3 Automatiseringens övergång inom olika branscher	18
3.4 Automatiseringens framtid	18
4. Metod	21
4.1 Val av metod	21
4.2 Genomförandet av intervjuer	22
5. Empiri	23
5.1 Automatiseringsfrågornas svar	23
5.1.1 Vilka redovisningsprogram och automatiseringssystem använder ni nu?	23
5.1.2 Vilka områden har ni automatiserat hittills?	24
5.1.3 Vilka områden kommer automatiseras i ert företag inom 5 år?	24
5.1.4 Hur har processen gått till när ni implementerat ett nytt automatiseringssystem?	25
5.1.5 Vad är den största förändringen inom redovisningsbranschen inom de senaste 10 åren som ni upplevt?	25
5.1.6 Finns det någon form av automatisering ni skulle önska ha som inte är möjligt för stunden?	26
5.2 Yrkesfrågornas svar	26
5.2.1 Hurdana arbetsuppgifter har era redovisare?	26
5.2.2 Vilka arbetsuppgifter har fallit bort på grund av automatiseringen?	27

5.2.3 Andra stora förändringar i redovisningsyrket hos er på de senaste 10 åren?	27
5.2.4 Hur kommer redovisningsyrket förändras hos er i framtiden på grund av automatisering?	28
5.2.5 Hurdan kompetens kommer ni kräva hos era redovisare i framtiden?	28
5.2.6 Hur upplever de anställda automatiseringen? Är de oroliga att de kan bli omplacerade?	29
6. Slutsats	30
6.1 Fortsatt forskning	32
KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	33
BILAGOR	36
Automatiseringsfrågor	36
Yrkesfrågor	37

1. Inledning

I dagens företag börjar automatisering bli allt vanligare och vanligare. Människor byts ut mot robotar och datorer för att göra ett effektivare jobb samt öka lönsamheten. Detta fenomen har börjat beröra de flesta yrken och inom några år kommer flera yrken att bli totalt automatiserade och flera kommer behöva anpassa sig till denna förändring. McKinsey Global Institute (2017) berättar att man har förutspått att ca 70 miljoner jobb inom USA kommer att automatiseras till 2030 och även fler kring hela världen. Detta är mycket möjligt med tanke på hur företag har börjat satsa mer och mer på automatisering vilket syns tydligt på antalet robotar som har köpts jämfört med tidigare år. Man kan se en stor skillnad redan mellan 2015 och 2021, där man införde ca 250 000 robotar inom företag enbart 2015, medan man 2021 införde över 500 000 nya robotar bara på ett år. Ett av yrkena som är i riskgruppen att försvinna är redovisningsyrke, vilket är det vi kommer att studera och gå djupare in på med denna text. Det finns även källor och artiklar som exempel World economics forum (2020) som säger att redovisningsyrket är det tredje mest tippade yrket att försvinna i framtiden och kommer markant förändras redan vid 2025. Vad ska man som redovisare göra i framtiden om allt automatiseras? Det är vad jag har tagit på mig att forska och berätta om i denna text.

1.1 Bakgrund

Området jag vill undersöka är framtidens automatisering av ett företags redovisning och hur yrket "redovisare" kommer bli påverkat av automatiseringen och hur yrket kommer se ut i framtiden. Flera källor och artiklar som exempel Osborne & Frey (2018) och Cook (2019), konstaterar att automatiseringen kommer ta över redovisningen på ett sätt eller ett annat vilket är något jag kommer undersöka för att få en överblick hur det kommer se ut i framtiden. Jag kommer även att ta upp en del automatiseringsprogram som exempelvis hur de påverkar redovisarens jobb.

1.2 Syfte

Syftet med denna text är att få en överblick över redovisningsyrket i framtiden och hur automatiseringen har haft en påverkan på yrket. Jag vill komma fram till hur

redovisningsyrket ser ut i framtiden och vilka kompetenser man kommer behöva ha som redovisare samt ge en inblick på de olika program som används. Det huvudsakliga målet är att se om redovisarna minskas med tiden eller om det kommer att bli en ökning inom yrket. Jag kommer även ta upp delar som har, och kommer, automatiseras i redovisarens yrke samt hur de olika redovisningsbranscherna upplevt förändringen både från ett B2B-perspektiv till ett B2C-perspektiv.

1.3 Forskningsfrågor

Frågeställningarna jag jobbar utifrån är “Hur har automatisering påverkat redovisningsyrket?”, där jag kommer att använda mig av intervjuer för att få en direkt inblick i hur de har upplevt förändringen samt se hur teoretiska källor svarar på frågan. “Hur har förändringen sett ut?”, där jag tittar tillbaka och hänvisar till respondenterna jag intervjuat samt teoretiska källor för att stärka resultatet och slutligen “Kommer redovisare falla bort i framtidens automatisering?”, vilket är huvudfrågan av frågorna och målet med denna text, att se om redovisningsyrket kommer finnas kvar i framtiden eller om det är ett döende yrke.

2. Redovisningsyrket

Att vara redovisare är ett mycket vanligt jobb som förekommer inom alla företag där deras jobb är att ta hand om alla finansrelaterade uppgifter från att betala fakturor till att mata in affärshändelser i bokföringssystem. Om vi tittar på vad en redovisningsbyrå (2015) säger, är redovisning ett bredare begrepp som förutom bokföring också innefattar att du har koll på olika rapporter samt underlag du ska lämna in enligt regelverket, medan som bokförare gäller det mest att registrera finansiella transaktioner vilket även Marton, Sandell och Stockenstrand (2022) bekräftar. Det är vanligt i större företag att redovisningsyrket delas upp i mindre delar, som exempelvis till bokförare, revisionsbiträde, löneutgivare, skatteberedare, finansanalytiker och internrevisor med flera andra analys jobb gällande ekonomi. Dessa är de vanliga yrkena enligt Monroe College (2020) för de som skolat sig som redovisare och söker till större företag.

2.1 Vad gör en redovisare?

Som redovisare kan du som tidigare nämnt ha en bred mängd olika uppgifter beroende på vilken organisation du jobbar för, men de vanliga uppgifter och ansvar en redovisare skulle ha enligt Monroe College (2020), som är ur en skolas synvinkel, och Indeed (2023) som är en karriärguides synvinkel, så är dessa de vanliga uppgifterna.

1. Ansvarar över finansiella dokument och rapporter gällande lagar och noggrannhet.
Som redovisare har du skyldighet att se till att företagets finansiella dokument följer lagar och regulationer. Detta kan vara allt från balansräkningen till skattedeklarationer och kassaflödesanalyser, men du har även ansvar över dokument gällande aktier, fonder, försäkringar samt andra sparmoment.
2. Se till alla inbetalningar och utbetalningar inom företaget görs. Som redovisare har du ansvar för att alla fakturor blir betalda inom företaget. Detta är den vanligaste och huvudsakliga uppgiften en redovisare har inom ett företag och beroende på storlek på företaget kan det finnas flera redovisare som håller på med just denna uppgift.

3. Ansvara över bokslut. En redovisare ansvarar även över bokslutet där man ser till att det görs korrekt enligt lag och att det skickas in till myndigheterna i tid. Vanligtvis jobbar flera redovisare med bokslutet tillsammans för det är en såpass stor och viktig del av företaget.
4. Förbereda skattedeklarationer och att de blir betalda. En redovisare har ansvar för att arbetsgivaravgifter, skatter och moms redovisas och betalas in i rätt tid. Större företag har även specialiserade jobb inom moms och skattehantering.
5. Evaluera finansiella situationer samt erbjuda vägledning till ledningen. Inom både stora och små företag uppskattas det av ledning att få råd inom finansiella frågor och vägledning. Det är mer vanligt i större företag där detta är ett specialiserat yrke inom redovisning som enbart analyserar och hjälper ledningen vid finansiella beslut.

Generellt som redovisare jobbar man dagligen med alla in- och utbetalningar inom företaget. Beroende på storlek av företaget gör man mer eller mindre beroende på hur yrkesrollerna är uppdelade.

2.2 Dagens redovisares kompetens

En redovisare som tar hand om bokföringen och enklare bokslut behöver bara en akademisk examen på grundnivå inom ekonomi, säger en karriärguide (2023) och Miller (2019). En grundexamen inom ekonomi innefattar 3 års gymnasieutbildning inom ekonomi eller någon annan anstalt med liknande kompetens. Som redovisare däremot har du vanligtvis minst en kandidatexamen inom ekonomi, säger Miller (2019) och en karriärguide (2023). Detta innebär att en 2-årig fortsatt studie inom ekonomi på högskoleutbildning är något som rekommenderas inom branschen. Flera källor hänvisar till att det är meriterande att ha erfarenhet av Officepaketet såsom Excel, för det börjar bli standard att det används kalkylblad inom redovisningsyrket. Även flera ekonomisystem börjar bli allt mer meriterande att man kan om man vill jobba med yrket. Om vi tittar närmare på kompetensen och egenskaper en redovisare bör ha, så säger Miller (2019) att det finns några "key"- faktorer:

1. Affärsmannaskap, vilket betyder att en redovisare ska bra förhandlingsförmåga eftersom en redovisare vanligtvis jobbar med många delar av företaget och interagerar med dem.
2. Tekniskt kunnande. Redovisning blir allt mer automatiserat och digitaliserat vilket innebär att en redovisare behöver ha goda datakunskaper för att utföra sitt yrke.
3. Ledarskap. Om du har en högre anställning inom företaget, som till exempel ekonomichef, är det viktigt att du kan leda andra och ta snabba beslut.
4. Kundbetjäning. Om du jobbar som redovisare är du vanligen också kontaktperson för kunder och leverantörer gällande fakturor. Detta betyder att du behöver goda kunskaper att prata med kunder.
5. Analysegenskaper, eftersom en redovisare kommer i kontakt med många dokument och siffror så är det viktigt att analysera datan och kunna göra beslut utifrån det.
6. Kritiskt tänkande. Det Miller (2019) menar med detta är att en redovisare ska kunna ta hand om plötsliga problem. Det är vanligt att det händer fel, till exempel att en faktura inte kan betalas på grund av något error eller liknande och förfallodagen är samma dag. Då är det viktigt att en redovisare kan lösa problemet med att tänka utanför boxen och inte alltid göra som hen brukat göra.
7. Hantera tid, vilket är en kritisk del av yrket där du kommer att ansvara över att fakturor blir betalda i tid och att du hinner få andra uppgifter gjorda inom en viss tid.

Dessa är de vanligaste egenskaper som söks hos en redovisare generellt enligt Miller (2019) Den kanske viktigaste, men mer specifika egenskapen en redovisare behöver är specialisering. Det Miller (2019) menar med detta är att redovisare anställs för specifika uppgifter inom företag och behöver därför kunskap för att klara av dem. Till exempel om företaget anlitar redovisaren som en skattespecialist, så behöver den redovisaren kunskaper

om lagar gällande skatten i respektive land samt andra kunskaper som behövs gällande skatter och skattedeklarationer.

2.3 Framtida redovisares kompetens

Som vi ser i rubrik 2.2 finns det en hel del krav på redovisarens egenskaper och kompetens i dagens läge, men kommer framtiden att se likadan ut? Om vi tittar på en tidigare studie från 2022 som bearbetar ämnet där Häggman (2022) intervjuade redovisningsbolag gällande framtiden påpekar de att kravnivån för redovisare i framtiden blir högre. Kompetens och noggrannhet är viktiga faktorer för redovisningsyrket vilket blir bredare med tiden samt att branschen blir allt mer kundservice inriktad där konsultering blir mer och mer vanligt. Häggmans (2022) respondenter hävdar även att kompetensen hos en redovisare i framtiden ska ha:

1. Goda kunskaper inom IT och digitala verktyg.
2. Förmåga att snabbt hitta information.
3. Analysera och tolka data.
4. Juridiska kunskaper.
5. Och framför allt, kundserviceorienterad.

Andra källor, såsom IFAC (2019) hänvisar till samma sak där kompetensen har ändrats och vad som nu behövs. Orsaken till att yrket blir allt mer kundserviceinriktat är på grund av automatiseringen gör allt jobb snabbare och lättare medan själva kommunikationen mellan en dator och leverantör inte är optimal ännu i den snara framtiden. Därför får redovisaren ansvara för kommunikationen medan en dator tar hand om allt grovjobb som redovisaren enbart behöver granska.

2.4 Traditionell redovisning

Redovisningsyrket som vi känner till, har funnits sedan länge tillbaka och har förändrats under de senaste åren till något helt elektroniskt. Om vi ska gå riktigt långt bakåt i tiden så finns det bevis av redovisningsarbete i form av människor som hållit koll på ekonomin redan 2000-f.k enligt Cook (2019). Men om vi fokuserar på de senaste århundradena och ser tillbaka på hur de gjorde sin redovisning, gällde det manuell redovisning med papper och penna. Enligt Cook (2019) hade man en form av journal där man räknade manuellt och skrev upp alla finansiella register i form av t-konton och det var redovisarens jobb att göra det tillsammans med att ha en bra skrivstil.

Om vi tittat på de senaste 50 åren så började man redan använda sig av datorer en del enligt Cook (2019). Man började kombinera t-kontomodellen tillsammans med kalkylator för en enklare form av redovisning och man tog i bruk en form av faktureringsmaskin där man hade lyckats kombinera allt från att skriva namn, adresser och beskrivningar för att multiplicera och utöka, att beräkna rabatter och lägga till netto total. På denna tiden bestod redovisningsyrket av mycket räknande och en del dataanvändning där majoriteten fortfarande dokumenterades på papper i slutändan. Så här såg redovisningsyrket i stort sett ut tills vi uppfann kalkylblad och uppfann hur man kan automatisera redovisningsprocessen med datorer.

2.5 Dagens redovisning

Dagens redovisning ser liknande ut som förut medan allt numera är automatiserat och elektroniskt i stort sett. Det var redan på 80-talet som man började uppfinna kalkylblad vilket var ett elektroniskt verktyg som hade inbyggd penna, kalkylator och kolumner. Enligt Cook (2019) användes de första modellerna enbart i nödsituationer och i "what if"-scenarion för att snabbt kunna komma fram till en lösning. Nuförtiden använder nästan alla redovisare Excel och andra kalkylbladsverktyg för att lätt ta fram siffror inom företagets ekonomi för att analysera, samt en del har integrerat kalkylbladsverktyg i sina redovisningssystem så att man lätt kan mata in siffror och ändra fakturor osv. Enligt Khanom (2017) används det numera

minimal pappersanvändning och all information sparas via olika molnbaserade system på internet. Redovisning har slagits ihop med olika CRM- och ERP-system för att kunna kombinera redovisning med alla faktorer inom företaget som exempelvis fakturor, betalningar, hålla koll på timmar och även ett lättare sätt att kommunicera inom företag och leverantörer. Detta betyder att dagens redovisare jobbar helt elektroniskt där datorn gör grovjobbet medan redovisaren fortfarande övervakar och tar ansvar att programmet fungerar korrekt. Redovisare matar in fakturor i sina redovisningssystem och har alla sina leverantörers kontaktinformation i systemet, så att de snabbt och enkelt kan ta kontakt och skicka iväg fakturor elektroniskt.

2.6 Faktorer som påverkat ändringen

Om man jämför rubrikerna 2.2 och 2.3 kan man se att det skett en ganska stor ändring på bara de senaste 50 åren. Enligt Cook (2019) är det snabbheten och enkelheten av elektronisk redovisning som har lockat företag att implementera det i sitt företag. När all information kan hittas och lagras på datorer blir det mycket snabbare än att behöva bläddra genom fysiska dokument. En annan faktor som intresserar företag är de olika verktyg man kan implementera i ett redovisningssystem. Allt från att ha kalkylblad till företagets huvudbok, leverantörsreskontra, lagerstyrning och faktureringsystem allt i ett gör att det går så mycket snabbare att föra över information mellan system. Orsaken man vill att allt ska gå fortare menar Payne, Bettman & Luce (1996) att "Time is money", vilket hänvisar till att företag kan fokusera sin tid på annat, till exempel att sälja och marknadsföra sina produkter och tjänster istället för att sätta tiden på tidskrävande interna uppgifter som kan automatiseras och göras elektroniskt.

3. Automatisering

Idag kan man till viss del automatisera det en redovisare gjort tidigare, vilket blir allt vanligare säger Khanom (2017). En dator är billigare på lång sikt och gör det en människa kan mycket snabbare, vilket är varför redovisningsyrket förändras markant i framtiden från vad vi känner till idag. Men vad är automatisering inom redovisning egentligen? Om vi tittar på vad Bled (2022) säger som är ett företag som bygger molnbaserade betalningslösningar, är automatisering inom redovisning "Processen att använda programvara för att automatisera processerna och procedurerna för redovisning", vilket Brand & Smith (2016) bekräftar. Alltså är detta ett sätt för företag att öka effektivitet samt noggrannhet inom redovisningen. Detta används nuförtiden inom både stora och små företag för att öka effektiviteten inom redovisning och blir allt vanligare över hela världen.

Det finns några huvudsakliga fördelar med automatisering som Brands & Smith (2016) hänvisar till. En av dem är att undvika mänskliga misstag. Med en automatiserad dator görs arbetet mer precist än en människa och datorn kan sammanställa information mycket snabbt, vilket skulle ta några anställda flera dagar att åstadkomma. En annan är att automatisering hjälper redovisaren att vara mer organiserad. Du har lätt tillgång till dokument, rapporter, leverantörsinformation och annan användbar information om du har allt automatiserat till samma system. Automatisering hjälper även till med att lätt hitta information om företaget med att enkelt skapa en rapport med data den redan har, istället för att behöva skapa rapporten själv. På samma sätt kan automatisering också hjälpa att skapa en överblick på allt från leverantörer till balansräkning och istället för att behöva sammanställa datan själv kan du lämna jobbet till datorerna för att sammanställa det för dig.

3.1 Former av automatisering

Automatisering inom redovisning är ett brett koncept där man kan automatisera en hel del saker inom företagets redovisning men det handlar i stort sett om att automatisera de olika delarna inom ett redovisningsprogram. De vanligaste områdena att automatisera är enligt Bled (2022) och Brands & Smith (2016):

1. Lager. Alltså att lagra information på en server istället för att lagra information i fysiska dokument. Detta gör det lättare att hitta information smidigt samt att det tar mindre utrymme i verksamheten.
2. Skapa fakturor. Att kunna skapa fakturor på en dator med all information tillgänglig gör att faktureringsprocessen går otroligt mycket snabbare än att manuellt behöva skapa fakturor.
3. Processa och betala fakturor. Även betalning av fakturor automatiseras i dagens läge. Detta innebär att man har alla fakturor i ett system som berättar alla förfallodagar vilket gör att man enkelt kan betala de valda fakturorna med ett enda tryck, istället för att betala fakturorna en och en. Detta är vanligare hos större företag med hundratals fakturor i omlopp.
4. Verifieringskedja. Med verifieringskedja menar Bled (2022) och Brands & Smith (2016) att datorn sparar information gällande transaktioner och andra finansiella faktorer inom företaget. Detta automatiseras med att man kopplar faktureringsystemen och redovisningssystemen med banker, för att lätt hitta information gällande transaktioner.
5. Analysering och budgetering. Att samla all information i ett system gör det lätt att kunna automatisera och sammanställa olika analyser och sammanfattningar av företagets finansiella situation.

I dagens redovisningssystem är det vanligt att nästan alla dessa faktorer ingår. Att ha ett redovisningssystem som automatiserar både faktureringen samt ger analyser och ett enkelt sätt att se företagets alla transaktioner gör att det lockar företag att införskaffa dessa system till sina verksamheter på grund av enkelheten och snabbheten.

3.2 Vanliga automatiseringsprogram i Norden

Automatisering är något företag använder sig av över hela världen och det finns otroliga mängder olika system med olika fördelar och nackdelar. Jag tänker ta en närmare blick på några av de system vi har här i Norden och ge en sammanställning över dem och hur de kan användas. Flera av dessa är mycket liknande varandra i form av att de kan hantera skanning och tolkning av fakturor som importerats direkt till bokföringssystemet, men även skapandet av fakturor och ivägskickandet av dem.

3.2.1 Briox

Briox är ett finskt-svenskt producerat webbredovisningverktyg som är specialiserat för mikroföretag i Norden. Hela systemet erbjuder skapandet och ivägskickandet av fakturor, hantering av alla dokument digitalt, redovisning och upprättande av bokslut, CRM, lönehantering, fakturabetalning och även arbetstidshantering. Den fungerar som ett helt komplett system för alla finansrelaterade aspekter inom ett företag där det går att koppla banker till Briox-system för att kunna få alla verifikat på ett ställe för en enkel överblick. Detta system fungerar som en tjänst där man betalar dem månadsvis vilket en del tycker är en nackdel, men detta gör att systemet uppdateras av sig själv för att du är i kontakt med Briox konstant.

3.2.2 Fortnox

Fortnox är ett svenskt redovisningsföretag som är ett av de ledande systemen i Sverige gällande ekonomi. Fortnox är mycket likt Briox för de har också fakturering, bokföring och redovisning, lönehantering, CRM och dokumenthantering och mycket mer. Skillnaden mellan Briox och Fortnox är att Fortnox jobbar enbart i Sverige och har därför en mindre marknad men mer fokuserad på de svenska lagarna och gör det lättare för svenska kunder att använda. Fortnox har även gjort det lättare för användaren att hålla koll på datum och fakturor för de har gjort en app som kan kopplas till ens företags redovisning och dess ekonomi.

3.2.3 Visma spcs

Visma spcs är ett norskt redovisningsföretag och är en av de största i Norden inom ämnet. Visma spcs skiljer sig lite från Fortnox och Briox för deras system är skilda och inte allt i ett. Alltså, Visma spcs har ett fakturerings- och bokföringssystem som heter Visma eEkonomi, ett Lönehanteringssystem som heter Visma Lön smart, ett analysystem vid namn Visma tid och slutligen ett system för skatt och bokslut vid namn Visma skatt & Bokslut Pro. Dessa är alla skilda program som man betalar månadsvis. Detta är ett bra alternativ för företag som enbart är intresserade av specifika system, för alla system är väl utvecklade med flera funktioner än Fortnox eller Briox.

3.2.4 Hogia

Hogia är ett svenskt redovisningsföretag som jobbar inom hela Norden och likt Visma spcs har Hogia olika separata system gällande olika ämnen men har även system likt Fortnox och Briox. De har Hogia Lön som är ett heltäckande lönesystem, Hogia Open Business som är ett ekonomisystem med fakturahantering, Hogia Bokslut som man gör bokslut och årsredovisningen i, och slutligen Hogia Skatt som fungerar som skatteräknare, deklarerare och analys för skatt. Dessa går att kombinera med varandra för en smidig lösning. Hogia är likt Fortnox för de är specialiserade i Sverige, men de har istället delat upp sitt redovisningssystem i två delar: Hogia open business som är ett större system riktat åt stora företag inom Norden och sedan Hogia Small Office vilket är ett mindre redovisningssystem riktat åt mindre företag inom Sverige.

3.2.5 Bokio

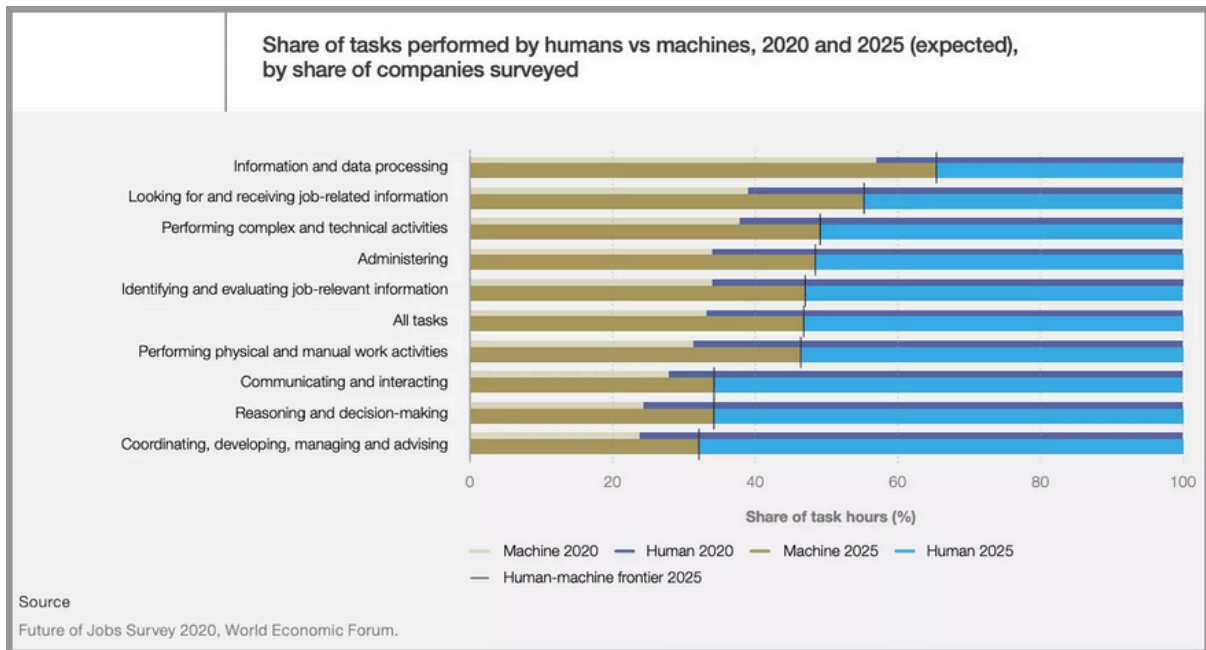
Sedan till sist har vi Bokio som är ett svenskt redovisningsföretag som är verksamt i Sverige men också i England. Bokio är likt Briox och Fortnox för de har i stort sett samma verktyg där de erbjuder till exempel bokföring, bankkoppling, lönehantering och fakturahantering. Det som skiljer Bokio från de andra är att de fokuserar på smidigheten för alla användare i systemet. Alltså, alla i företaget kan ladda upp sina utlägg i samma system och även ha bankkort kopplat direkt till systemet för att automatiskt få verifierat istället för att mata in det manuellt.

3.3 Automatiseringens övergång inom olika branscher

Enligt FAR (2015) kan automatisering och utvecklingen av teknik beskrivas i tre faser där detta är en överblick på hur tekniken ändrar olika branscher, och i vårt fall ska vi titta på hur det ser ut för en redovisare. I första fasen förstärker man yrket med teknik i befintliga områden, säger FAR (2015). Detta kan vara till exempel att ge en dator eller skrivmaskin till redovisaren för att underlätta hans jobb, alltså fungerar det som ett hjälpmedel till själva yrket. I andra fasen övertar tekniken vissa arbetsuppgifter och i stort sett tar hand om dem totalt själv. Detta är läget vi är i just nu gällande redovisningsyrket där redovisningssystem sammanställer rapporter och analyser istället för att en redovisare ska sitta och plocka ihop all information. Ett annat exempel är hur användaren enbart behöver lägga in information på ett ställe i systemet och sedan sprider själva systemet informationen till alla ställen där det behöver registreras, som exempel att man skriver in ett verifikat i redovisningen och systemet automatiskt uppdaterar både resultaträkningen, balansräkningen, huvudboken och flera andra relaterbara faktorer. Sedan har vi tredje fasen vilket väldigt få branscher har uppnått där arbetsuppgiften ersätts helt och hållet av en maskin. FAR (2015) säger att en av de få branscher detta förekommer hittills är skrivandet av vissa texter. Flera sportreferat och finanstexter skrivs helt av en dator i dagens läge. Man har försökt i butiksmiljöer att använda sig av RFID-chip för automatisk registrering men detta är ännu i testfaser.

3.4 Automatiseringens framtid

Vi tog upp redan i rubrik 3.3 lite om hur det kommer se ut i framtiden i form av olika faser. Men om vi tittar på automatisering inom företag lite djupare kan vi se hur redan vid 2025 kommer 50 % av komplexa och tekniska aktiviteter automatiseras som vi kan se i figur 1.

Figur 1

Vi kan se i figur A hur de olika delarna i företaget automatiseras och enligt Lazanis (2023a) så går det snabbt och det är viktigt att som företagare konstant uppdatera sina processer och automatisering för att kunna hinna med i branschens utveckling. Gällande redovisningsyrket säger Osborne & Frey (2018) att automatiseringen kommer och har förändrat redovisningen markant och kommer fortsätta så. Men vilka delar av redovisningsyrket kommer att bli automatiserade? Enligt Osborne & Frey (2018) och Lazanis (2023b) kommer automatiseringen ta bort alla manuella delar av redovisningsyrket vilket kommer vara saker som exempelvis:

1. Kostnadshantering, där redovisaren inte manuellt behöver samla in kvitton på inköp och sedan mata in dem i system, utan istället automatiseras processen genom att inköpet registreras automatiskt i systemet när man betalar. Detta har börjat användas en aning där redovisningssystem börjat använda egna bankkort samt samarbete mellan bank- och redovisningsprogram.
2. Skatthantering, där systemet räknar själv utifrån datan i redovisningssystemet vilken skatt som ska betalas, istället för att manuellt behöva lägga ihop alla transaktioner och räkna ut skatten.

3. Månadsslut, vilket huvud-redovisaren granskar innan de utför månadens bokslut. Detta kommer automatiseras i form av analysprogram som gör det enklare att hitta fel i rapporter och verifikat.
4. Löneräkning, där redovisaren inte manuellt behöver räkna timmar, förmåner och skatter utan istället har ett system som räknar ihop allt själv där de anställda enbart behöver fylla i vilka timmar de utför.
5. Betala fakturor, där istället för att betala fakturor och skriva referenskoder manuellt i banken, kommer det automatiseras att fakturan registreras i redovisningssystemet där man enbart behöver trycka på en knapp för att betala flera fakturor på samma gång.
6. Skapa rapporter, där istället för att redovisaren ska framkalla rapporter med att analysera data inom företag, kommer det automatiseras så att redovisaren enbart behöver trycka på en knapp för att skapa en fullständig rapport eller analys över företaget.
7. Förvara data, vilket kommer ske totalt inom molnbaserade lager inom snar framtid där inget ska vara fysiskt och allt tillgängligt via nätet.

Zetran (2018) som bygger redovisningssystem, säger att den huvudsakliga uppgiften som automatisering framför är att allt ska vara så enkelt som möjligt och snabbt för redovisaren att ta fram information. Som vi tagit upp tidigare är det snabbheten som lockar företag att använda sig av automatisering och det är också vad som utvecklas hela tiden.

4. Metod

För att få en bättre överblick över ämnet, har jag använt mig av olika källor i form av artiklar, information från databaser och rapporter. Dessa är teoribaserade fakta medan jag nu planerar utföra en undersökning i form av intervjuer för att få mer insyn i hur företag ser på automatiseringen. Med detta vill jag se om teorin viker sig mot vad företag tycker och tänker gällande automatisering. Jag kommer fråga om saker vi tagit upp i texten tidigare, som hur de ser på redovisaryrkets framtida kompetens samt frågor om deras automatiseringssystem samt vilka områden de har automatiserat och vad de kommer automatisera i framtiden.

4.1 Val av metod

För att gå djupare in på hur automatiseringen påverkar redovisningsbranschen har jag bestämt mig att använda mig av en kvalitativ forskningsmetod i form av intervjuer. Enligt Bryman och Bell (2017) möjliggör en kvalitativ forskningsmetod en större helhetsbild på respondentens svar där även känslor och motivation framkommer i jämförelse med en kvantitativ forskningsmetod som är mätbar med hjälp av siffror. Sådana undersökningar görs vanligtvis i större kvantiteter där flera svarar på en enkät där man sedan mäter svaren i procent eller antal. I en kvantitativ forskning är inte forskaren en så stor del av undersökningsprocessen vilket innebär att svaren inte är så djupa utan mer av ja- och nej-stilen. Om jag skulle ha använt mig av en kvantitativ forskningsmetod skulle jag enbart ha skickat ut frågorna till en större mängd människor och fått svar i form av korta meningar förmodligen, medan jag har nu valt en kvalitativ metod med ett målstyrt urval. Ett målstyrt urval enligt Bryman och Bell (2017) är ett urval som riktar sig till att intervjua specifika människor tillsammans med personliga följdfrågor för att få konkreta svar av respondenterna. Det finns andra urval jag kunde ha använt mig av som till exempel bekvämlighetsurval, där man intervjuar personer som råkar vara tillgängliga eller snöbollsurval som är liknande som bekvämlighetsurval men istället så använder man respondenten man har tillgång till för att få flera respondenter. Frågorna jag ställde behövde någon kunnig respondent som vet vad de pratar om, vilket gjorde att jag valde ett målstyrt urval. Själva intervjumetoden är en

strukturerad intervju, vilket innebär att frågorna är gjorda före intervjun som sedan ställs under intervjun jämfört med en ostrukturerad intervju där man inte har några frågor planerade utan enbart ställer frågor längs med samtalsflödet enligt Bryman och Bell (2017). Jag har valt en strukturerad intervju för att ha bättre koll på vilken information jag söker samt som dokumentation av intervjuerna. Jag började med att kontakta några företag genom att utgå från deras läge och verksamhet vilket är både redovisningskonsulter (B2B) och vanliga B2C-företag som är belagda lokalt. Jag kontaktade 10 stycken företag där fyra svarade positivt. Intervjufrågorna består av en del automatiseringsfrågor och en del yrkesfrågor. Frågorna ska ge svar på hur redovisningsbyråer och B2C-företag ser på framtiden gällande automatisering av redovisningsyrket samt hur det har och kommer förändras.

4.2 Genomförandet av intervjuer

Genomförandet gick till så att jag började genom att skriva ett personligt mejl till alla företagen och sedan bestämde vi oss för ett datum för intervjuerna. Respondenterna gavs frihet om de ville vara anonyma eller inte, och majoriteten tyckte att företagets namn var tillräckligt. Jag skickade även frågorna i förväg före intervjun så att respondenterna kunde ha tid att gå igenom frågorna före vårt möte. Intervjuerna gick till så att vi satte oss ned och pratade i någon timme medan jag frågade dem direkta frågor gällande ämnet. Intervjuerna tog länge för jag följde upp med sonderingsfrågor, vilket är en uppföljning och fördjupning av en direkt fråga enligt Bryman och Bell (2017). Detta gjorde att jag fick en större förståelse för respondenten och deras verksamhet. En av respondenterna bestämde sig för att enbart skriva in sina svar utan att ha ett möte, men majoriteten intervjuades personligen. Tiden för de olika intervjuerna varierade mellan 1-2 timmar men svaren var intressanta och varierande. Informationen samlades in så att de själva fick skriva in svaren i förväg och sedan under själva intervjun så skrev jag personligen in information gällande frågan om jag tyckte det var nödvändigt.

5. Empiri

I denna sektion sammanställer jag vad de olika respondenterna har svarat på intervjun.

Upplägget är så, att jag går igenom fråga för fråga där jag sammanställer vad alla har svarat på den frågan istället för att gå igenom varje respondents svar i sin helhet. På det sättet får jag en klarare överblick på själva frågan och inte om själva företaget. Företagen jag intervjuat är:

- Viking Line
- Redeko
- Greenstep
- Nöjesekonomi

5.1 Automatiseringsfrågornas svar

Automatiseringsfrågorna var frågorna respondenterna kanske tyckte mest om att svara på och fundera kring om olika nya system och deras fördelar. Något jag fick noterat av flera var att ordet “automatiseringssystem” är en ganska otydlig term så svaren kan variera, men att fokuset blir på redovisningsprogrammen och hur de har automatiserats och med vilket system.

5.1.1 Vilka redovisningsprogram och automatiseringssystem använder ni nu?

Här har vi fått en variation av svar. De större företagen jag intervjuade använder sig av program som Medius för att hantera större mängder fakturor tillsammans med Nomentia som redovisningssystem. För de företag med färre fakturor och kunder används Briox och Visma som de ledande svaren medan företagen som specialiserar sig som redovisningskonsulter använder mer än ett redovisningssystem. Då har det nämnts Fortnox, Procountor och Hogia för det är de systemen de även erbjuder sina kunder. Tillsammans med dessa används olika API-lösningar, vilket är verktyg för att kommunicera mellan olika program som hjälper till med specifika problem. Som exempel har rederiet jag intervjuade byggt ett eget

bokningssystem som fungerar tillsammans med deras redovisningssystem och bankkopplingar.

5.1.2 Vilka områden har ni automatiserat hittills?

En stor del av respondenterna svarade bankkopplingar och banktransaktioner. Detta betyder att företagen inte manuellt behöver föra bankhändelser mellan system utan allt sköts automatiskt. Bankerna är alltså kopplade direkt till företagets ekonomisystem. Andra svar som togs fram var leverantörsfakturor och faktureringen i sin helhet. För de som använder Briox är faktureringsystemet inbyggt i programmet och både utgående och inkommande är automatiska. För de större företagen har de inkommande fakturorna börjat automatiseras för att läsas av från PDF-format som sedan skickas till rätt person. Lönehanteringen togs också upp av en del, där de har automatiserats på olika sätt. Någon hade anlitat ett skilt företag att ta hand om hela lönehanteringen medan någon använde sig av Hogia Lönehantering och någon Palkkaus som är ett heltäckande lönehanteringssystem.

5.1.3 Vilka områden kommer automatiseras i ert företag inom 5 år?

Svaren här varierar mellan företagens rådande situation. Det togs upp av alla att pappersanvändningen verkligen börjat komma till sitt slut och att allt kommer att bli elektroniskt. Det togs upp av de mindre företagen att de kommer börja fokusera på att fakturahanteringen ska ske via en app till slutkunden för att få ett användarvänligt och lätt sätt att få utskickat fakturorna. Från de större företagen så skulle man fokusera på att skicka ut kontoutdraget och betalningspåminnelser för de måste fortfarande tas ut manuellt och skickas på post eller email. En del av de som jag intervjuade tog upp att de har personal som bygger system åt dem och hur de kommer implementera assistanssystem för att hjälpa till med rådande problem, till exempel att skicka ut betalningspåminnelser. Andra uppgifter som kommer byggas in är bokföring av intäktsföring och sålda tjänster. Alltså kan man säga att majoriteten av respondenterna fokuserar på att implementera olika former av assistentprogram till deras nuvarande ekonomisystem.

5.1.4 Hur har processen gått till när ni implementerat ett nytt automatiseringssystem?

Svaren varierar beroende på storlek av företag men också företagskoncept. Företagen som fokuserar på redovisning som en tjänst, svarade att deras datateam tar hand om övergången och sedan sakta börjar lära ut det nya systemet till personalen. Och om det gäller system som kunden eller leverantören vill implementera diskuteras det internt nya arbetsrutiner men också med leverantören vad som möjliggörs i deras system. Andra som till exempel de stora företag som har dotterföretag och system som ska implementeras på alla blir det en långsam process där man implementerar systemet bolag för bolag. Då är det även flera människor inblandade i allt från datateamet som lägger upp användarna och ser till att systemet fungerar, men även ekonomipersonalen som är ansvarig för att sakta integrera arbetsuppgifterna till det nya systemet. Det är en långsam process där flera möten hålls och olika former av inläringar av personal.

5.1.5 Vad är den största förändringen inom redovisningsbranschen inom de senaste 10 åren som ni upplevt?

Här har alla svarat i stort sett samma sak där det överväldigande svaret var digitalisering. Att lagra information i molnet istället för att ha papper i dokument till att ha system som kan lära sig läsa av fakturor, så kan man säga att på de senaste 10 åren har det varit en enorm förändring. Det som också var noterbart var att flera sade att förut behövde man använda sig av flera system från olika håll för att få det att fungera medan idag har systemen allt i sig från början. Till exempel brukade redovisningssystem, bokningssystemen, bankkopplingar, fakturahanteringen och mer skötas i olika program där man sedan måste manuellt föra över information mellan systemerna. I dagens system kan man redovisa, göra fakturor tillsammans med att ha fungerande bankkopplingar integrerade, allt i ett system. Något som uppskattades av respondenterna var att man i dessa system automatiskt kan ladda ner analyser från systemet, vilket man förut måste sammanställa själv.

5.1.6 Finns det någon form av automatisering ni skulle önska ha som inte är möjligt för stunden?

Många var mycket nöjda med dagens system och hur mycket det redan har automatiserat. Numera söks det former av assistentlösningar som kan hjälpa till i specifika problem berättade respondenterna. Exempelvis berättade en respondent att systemet som redovisar inbetalningar körs enbart för det land som är inställt för systemet, vilket är Finland. Det gör att alla andra inbetalningar som kommer utanför landet måste redovisas manuellt till ekonomisystemet. Likadant önskade en annan respondent att kunna ha en assistentlösning som ger feedback på avvikelser när det gäller konteringar samt andra standarder på leverantörsfakturor. I stort sett är det olika assistentlösningar som respondenternas system inte har implementerat som önskas.

5.2 Yrkesfrågornas svar

Yrkesfrågorna var de som var mer svåra att svara på, märkte jag, speciellt de tre sista frågorna som handlar om kompetens och framtid. Svaren här är ganska varierande men det har mer med företagets storlek att göra så jag kommer att skriva mer om det i detalj vid de frågor jag tycker det är viktigt att ta upp.

5.2.1 Hurdana arbetsuppgifter har era redovisare?

Svararna här skiljer sig smått mellan varandra men i stort sett är de likadana. Hos alla respondenter tar redovisarna hand om inkommande leverantörsfakturor samt hantering av banktransaktioner. Ett annat återkommande svar var månadsavstämning tillsammans med en viss grad av kontakt med leverantörer. Här kan det variera en del där de flesta respondenterna tar hand om fakturafrågor från leverantören medan en respondents redovisare även tar hand om interimsuppdrag ute hos kunden, i form av uppdatering samt konsultering. Sedan hade rederiet jag intervjuat specifika uppgifter gällande sin verksamhet, som exempelvis löpande återbetalningar. Likaså tog deras redovisare hand om utgående fakturahanteringen, vilket inte nämndes hos resten av respondenterna. Slutligen pratades det om månadsbokslut, årsbokslut

och skatterapportering, vilket är något flera av respondenternas redovisare utför, medan för de större företagen till exempel rederiet sköts det av specialister.

5.2.2 Vilka arbetsuppgifter har fallit bort på grund av automatiseringen?

Den här frågan tyckte flera att var åt det svårare hållet där några av respondenterna hänvisade till att inte så mycket har fallit bort utan enbart digitaliserats och är nu lättare att utföra än förr. Exempelvis är fakturor lättare än någonsin att ta in automatiskt, men många måste fortfarande konteras manuellt. Däremot togs det upp av flera respondenter att inmatningen av fakturor samt konteringen nu körs helt automatiskt där fakturan inte måste granskas manuellt utan ekonomisystemet har blivit lärd att göra på ett visst sätt. Detta är något respondenterna tror kommer utvecklas mer och mer och eventuellt kommer den manuella granskningen att vara helt automatisk och digitaliserad när ett smartare system byggs. Något som nämndes tillsammans med detta är att redovisarna inte ännu tappar uppgifter utan den har enbart gjort processen lättare, vilket betyder att redovisarna nu har fått flera uppgifter, som till exempel att lära system att läsa av fakturorna korrekt.

5.2.3 Andra stora förändringar i redovisningsyrket hos er på de senaste 10 åren?

Här är svaren i stort sett digitalisering. Allt från att kunna skicka en faktura på mail till att spara viktiga dokument i molnet så har pappersanvändningen nästan försvunnit helt inom företagen. Respondenterna berättade hur stor skillnad det är att enkelt kunna skicka ett mail till kunden istället för att behöva ringa, vilket de tycker är betydligt skönare och då har kunden även tid att svara i lugn och ro. Även att spara filer digitalt är en stor förändring. Exempelvis berättade rederiet hur de brukade spara allt i papper i ett stort arkiv som numera står tomt för att nästan allt sparas i molnet numera. Det är enklare att hitta, och enklare att lagra och det är mycket snabbare. Sedan slutligen sade en respondent att på grund av allt har digitaliserats och flera arbetsuppgifter går snabbare har man nu tid att anpassa sig mera till kundens önskemål mer än vanligt för företag har mer tid samt det finns ofta digitala lösningar på kundens problem.

5.2.4 Hur kommer redovisningsyrket förändras hos er i framtiden på grund av automatisering?

Respondenterna svarade olika här beroende på hurdan verksamhet de driver. De större företagen, som exempelvis rederiet, berättade att de försöker jobba mot en lösning där de anställda enbart ska jobba med avvikelser av de dagliga rutinerna. De försöker automatisera de dagliga rutinerna med AI-lösningar och har kommit en lång väg redan, men inte ända fram till målet. Respondenterna vars verksamhet är redovisningsbyråer eller liknande berättade att de försöker röra sig mot att bli affärsrådgivare och konsulter om automatiseringen bara möjliggör det. Om dessa företag kan lämna bort uppgifter som kan skötas av en AI-lösning som de i dagens läge är upptagna med, kan de fokusera på kunderna mycket mer. Detta möjliggör även att de anställda kommer att fungera som analytiker över företaget och personliga rådgivare till sina kunder. Alltså kommer redovisarna fungera som personer med information medan AI-lösningar tar hand om det manuella jobbet.

5.2.5 Hurdan kompetens kommer ni kräva hos era redovisare i framtiden?

Igen skiljer sig svaren beroende på hurdan verksamhet de driver. Företag som rederier har både tjänster och produkter med mängder med kunder per dag. För sådana stora företag berättade rederiet att de kommer behöva anställda med systemförståelse och framför allt en helhetsbild av den ekonomiska processen i företaget. Såklart är redovisningskunskap något som naturligtvis krävs men mer i fokus behöver de anställda som förstår hur allas arbetsuppgifter hänger ihop och kan då ge bättre automatiseringsförslag om man har en helhetsöverblick. Sedan de respondenter som fungerar som redovisningsbyråer som vi tog upp i förra frågan där de rör sig mot att bli konsulter betyder det att högre utbildningar kommer att krävas om de kommer fungera som konsulter. Flera kräver redan hög kompetens i form av högre högskoleexamen tillsammans med erfarenhet medan det nu kommer att krävas av alla tillsammans med en grundförståelse hur automatiseringen fungerar mellan system. IT-kunskap kommer att önskas men kommer nog inte att ställas som ett krav för de flesta program är så användarvänliga, berättade en respondent. Alltså är det viktigare att den anställda förstår kopplingen mellan de olika systemen. Detta är förmodligen något den anställda kommer lära sig mer om efter att den blivit anställd, så därför kommer företagen att ställa frågor gällande datakunskap och program de använt i detalj vid arbetsintervjutillfällena.

5.2.6 Hur upplever de anställda automatiseringen? Är de oroliga att de kan bli omplacerade?

Denna fråga tyckte jag var intressant eftersom de flesta anställda var positiva till förändringen. Alla respondenter som fungerar som redovisningsbyråer berättade att det i stort sett finns mera jobb än personal. Flera av respondenterna berättade att många anställda även är ivriga att arbeta med nya system som gör dagen lättare och på så sätt kan de fokusera på kunden mer. I stort sett är de anställda i redovisningsbyråer så insatta i kunden att det bara underlättar att den ekonomiska delen automatiseras och på så sätt kunna arbeta med kunden 100 %. Däremot skiljer det sig på större företag som till exempel rederier. Där berättade respondenten att de har anställda som enbart jobbar i program som kommer att bli automatiserade inom tid. Respondenten var osäker på hur oroliga de anställda är, men de flesta har redan upplevt detta med tanke på att rederiet har halverat anställda de senaste 10 åren. Däremot kommer det fortfarande ta tid innan nästa runda av jobb som försvinner, så flera av de anställda tar det lugnt och med humor.

6. Slutsats

Nu har vi fått en överblick hur företag och redovisningsbyråer ser ut både av respondenterna och teorin. Detta är den delen där jag sammanställer det jag kommit fram till och försöker komma till en slutsats. Vi börjar med reliabiliteten av forskningen vilket är hög, som enligt Bryman & Bell (2017) är en vetenskaplig term som mäter hur bra eller dåligt datainsamlingen har fungerat. Detta är däremot en kvalitativ undersökning där Trochim (2023) påpekar att reliabiliteten värderas på ett annorlunda sätt på grund av att man inte kan beräkna tillförligheten kvantitativt. Detta gör att tillvägagångssättet måste förklaras djupare hur respondenterna valdes. Teorin är tagen från pålitliga källor och respondenterna valdes baserat på hur länge de jobbat i respektive bransch, vilket bevisar att de upplevt utvecklingen av yrket, och detta innebär att kunskapen är pålitlig. Reliabiliteten är hög eftersom att slutsatsen förmodligen skulle vara densamma om denna studie utfördes igen i och med att ämnet berör nästan alla företag i någon form. Däremot om undersökningen görs 10 år fram i tiden skulle antagligen slutsatsen vara annorlunda beroende på hur långt automatiseringen kommit. Även validiteten är delvis hög. Validiteten är en vetenskaplig term som beskriver hur ordentligt forskningen har utförts, om resultatet kan generaliseras och om forskningen är trovärdig enligt Bryman & Bell (2017). Jag har valt att intervjua branscher som ämnet berör och ställt frågor som ger svar på hur de ser på framtiden och hur de har upplevt förändringar i branschen. Däremot skulle det behövas några fler respondenter inom B2C- verksamheten för att kunna bekräfta den högsta validiteten men jag har istället tagit hjälp av teori för att stärka min avhandling. Teorin som visar att automatiseringen påverkar yrket har vi fått bekräftad, där digitaliseringen är den största faktorn. Enligt respondenterna har yrket påverkats av digitaliseringen enormt där allt från lagerhantering till automatisering av bankkopplingar har gjort yrket lättare och snabbare. Dagens program är så pass utvecklade att nästan alla moment inom yrket görs digitalt, vilket är en stor förändring inom branschen. Ändringen gick sakta i början när teknologin togs i bruk men tog snabbt fart där man stegvis gick från ett system till ett nyare med flera funktioner medan fler och fler moment inom yrket digitaliserades. Detta är en process som fortfarande händer, vilket vi kan se på dagens system som utvecklas hela tiden. Systemen som används nuförtiden innehåller allt från lagerhantering till att skapa fakturor och koppla banktransaktioner automatiskt, vilket igen har gjort att yrket är lättare

och smidigare och utvecklas vidare hela tiden. Däremot i och med att yrket har gjorts enklare och snabbare har även mängden redovisare inom företagen minskat (Shi, 2020) och detta bekräftar även respondenterna. Om vi jämför vad teorin säger tillsammans med svaren från respondenterna ser vi att de är i stort sett överens. Till exempel kan vi jämföra vad redovisningsbyråerna svarade jämfört med teorin. Flera källor hävdar att program och maskiner inte kommer att ersätta redovisaren fullständigt. Häggman (2022) konstaterar att människan alltid kommer behövas gällande kritiskt och kreativt tänkande och kommer bli en form av konsult och övervakare istället. Respondenterna berättade även att det finns mer jobb än vad det finns personal när det gäller B2B-verksamheter, vilket betyder att branschen inte kommer falla bort på en tid ännu för redovisningsbyråer. Även Osborne och Frey (2018) säger att datorer kommer att förändra redovisningsprocessen och inte byta ut redovisare vilket flera av respondenterna bekräftade. Till exempel gällande de olika system företag använder, som exempelvis Briox och Fortnox, håller på att göra deras program så användarvänligt det går och lätt att förstå medan det fortfarande är någon som kommer behöva sitta i systemet som kontroller. Kempe (2013) tar även upp om hur redovisare och redovisningskonsulters roll i framtiden kommer tillföra specialkompetens i form av analys och beslutsunderlag i affärer. Detta talar för att redovisningsbranschen i framtiden kommer bli en rådgivningsbransch, säger Kempe (2013). Detta bekräftar också respondenterna. När det kommer till kompetens berättade respondenterna att inom B2C-verksamheter kommer redovisare behöva kunna helhetsbilden av företaget och har en god systemförmåga då redovisarna där kommer fungera som övervakare och kontroller. Däremot när det kommer till B2B-verksamheter skiljer det sig där respondenterna berättade att det kommer krävas en högre utbildning i framtiden för att redovisarna kommer fungera mera som konsulter.

Även oron inom företagen stämmer ganska så överens där andra källor i form av artiklar, såsom Sweet (2015) säger att en tredjedel av redovisarna i västvärlden är rädda att möjligen förlora sina jobb medan Guta (2022) säger att redovisarna fortfarande är positiva till automatiseringen. Dessa är artiklar där det inte finns vetenskapliga bevis ännu, men bevisar sammankopplingen med vad mina respondenter svarat, vilket betonar att de är sannolikt. Detta stämmer överens med vad respondenterna i respektive bransch påpekade, men man måste komma ihåg hurdan verksamhet företagen driver. Till exempel var redovisningsbyråerna mycket positiva till ökad automatisering där det fortfarande kommer

behövs flera redovisare som delvis fungerar som konsulter medan B2C-företag förutser en minskning inom de kommande åren där vissa system kommer att automatiseras fullständigt. Med detta menar jag som slutsats att redovisningsbyråerna kommer övergå till konsultbyråer och likaså deras redovisare, medan stora företag som inte är B2B-specialiserade kommer förmodligen få en minskning av redovisare inom kommande år.

6.1 Fortsatt forskning

Detta arbete har gett en inblick i hur en redovisares jobb förändras med digitalisering och automatisering och hur yrket kommer se ut i framtiden i form av kompetens och arbetsuppgifter. Denna studie har berört både själva yrket och former av automatisering inom branschen men fokuset har legat på själva yrket i denna studie. En vidare forskning skulle kunna göras på själva automatiseringsdelen där fokuset är på hur systemen hjälper redovisaren och hur systemen kommer se ut i framtiden.

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

Bled, A. (2022, September 15). *What Is Accounting Automation and Why Is it Useful?* Libeo.

<https://libeo.io/en-gb/blog/accounting/accounting-automation>

Brands, K., & Smith, P. (2016). Ready or not, here comes accounting automation: management accountants should prepare themselves to master the latest technology innovations to provide extra value and help their companies succeed. *Strategic Finance*, 97(9), 70–72.

<https://go.gale.com/ps/i.do?id=GALE%7CA447881717&sid=googleScholar&v=2.1&it=r&linkaccess=abs&issn=1524833X&p=AONE&sw=w>

Bryman, A., & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (3 uppl.). Stockholm: Liber.

Cook, C. L. (2019). *How Computers Have Simplified Accounting* [Yale University].

<https://teachersinstitute.yale.edu/curriculum/units/files/89.07.06.pdf>

FAR. (2015). *Nyckeln till framtiden*. <https://www.far.se/globalassets/pdf/nyckeln-till-framtiden.pdf>

Guta, M. (2022). New Study Shows Accountants Love Automation. *NextProcess*.

<https://www.nextprocess.com/ap-software/new-study-shows-accountants-love-automation/>

Häggman, A. (2022). *Framtidens Redovisare* [Företagsekonomi, ARCADA].

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/744572/haggman_alma.pdf;jsessionid=D94800B7305E7F8AAD75C732D7777467?sequence=2

IFAC. (2019). *FUTURE READY ACCOUNTANTS IN BUSINESS*.

https://www.ifac.org/_flysystem/azure-private/publications/files/Future-Ready-Accountants-in-Business.pdf

Kempe, M. (2013). *En resa mot 2025*. Kairo Future.

<https://www.far.se/globalassets/pdf/framtidens-radgivning-redovisning-och-revision---kairos-futures-rapport.pdf>

Khanom, T. (2017). Cloud accounting: A theoretical overview. *IOSR Journal of Business and*

Management, 19(06), 31–38. <https://doi.org/10.9790/487x-1906053138>

- Lazanis, R. (2023a, January 19). *Future of Accounting: The 2023 Annual Guide*. FutureFirms.
<https://futurefirm.co/future-of-accounting/>
- Lazanis, R. (2023b, January 25). *Accounting Automation: The Definitive 2023 Guide*. Futurefirm.
<https://futurefirm.co/accounting-automation/>
- Marton, J., Sandell, N., & Stockenstrand, A.-K. (2022). *Redovisning : Från bokföring till analys*. Studentlitteratur AB. <https://lup.lub.lu.se/record/eb2ba3c4-f63f-4557-bae9-f5a53a523e2e>
- McKinsey Global Institute. (2017). *Alarming Automation & Job Loss Statistics*.
- Miller, K. (2019, November 27). *What Does an Accountant Do? Responsibilities, Skills & Trends*. Northeastern University.
<https://www.northeastern.edu/bachelors-completion/news/what-does-an-accountant-do/>
- Monroe College. (2020). *Your Future Career in Accounting*.
<https://www.monroecollege.edu/academics/undergraduate-programs/school-business-and-accounting/jobs-with-degree-in-accounting>
- Osborne & Frey. (2018, April 13). Automation and the future of work. *University of Oxford*.
<https://www.oxfordmartin.ox.ac.uk/blog/automation-and-the-future-of-work-understanding-the-numbers/>
- Payne, J. W., Bettman, J. R., & Luce, M. F. (1996). When Time Is Money: Decision Behavior under Opportunity-Cost Time Pressure. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 66(2), 131–152. <https://doi.org/10.1006/obhd.1996.0044>
- PWC. (2015, February 19). *Vad är skillnaden mellan bokföring och redovisning?*
<https://blogg.pwc.se/foretagarbloggen/vad-ar-skillnaden-mellan-bokforing-och-redovisning>
- Redaktionsgrupp, I. (2023, April 2). *Vad gör en redovisningsekonom*. Indeed.
<https://se.indeed.com/karriarrad/hitta-ett-jobb/vad-gor-redovisningsekonom>
- Shi, Y. (2020). The Impact of Artificial Intelligence on the Accounting Industry. *Cyber Security Intelligence and Analytics*, 971–978. https://doi.org/10.1007/978-3-030-15235-2_129
- Sweet, P. (2015). Third of accountants feel jobs threatened by technology. *Accountancy Daily*.

<https://www.accountancydaily.co/third-accountants-feel-jobs-threatened-technology>

Trochhim, M. K. (2023). *Qualitative Measures*. Conjointly.

<https://conjointly.com/kb/qualitative-measures/>

World Economic Forum, V. (2020). The future of jobs report 2020. *Retrieved from Geneva*.

<https://www.voced.edu.au/content/ngv:88417>

Zetran. (2018). *How Automation Technology will Transform Accounting in the Future*. Zetran.

<https://www.zetran.com/how-automation-technology-will-transform-accounting-in-the-future/>

BILAGOR

Intervjufrågor till examensarbete

“En redovisares plats i framtidens automatisering”

Till svararen:

Skriv svaren efter (=) och svara på frågan ovanför. Detta dokument delas med er och ni kan redigera det. Om inte, maila mig på Simon.Nylund@ha.ax så fixar jag er åtkomst.

Skriv gärna längst ned om ni vill vara anonyma i själva examensarbetet eller hur ni vill framstå som.

Automatiseringsfrågor

- Vilka redovisningsprogram och automatiseringssystem använder ni nu?

=

- Vilka områden har ni automatiserat hittills? (ex. faktureringsprocessen, Bank kopplingar.....)

=

- Vilka områden kommer automatiseras i ert företag inom 5 år?

=

- Hur har processen gått till när ni implementerat ett nytt automatiseringssystem?

=

- Vad är den största förändringen inom redovisningsbranschen inom de senaste 10 åren som ni upplevt?

=

- Finns det någon form av automatisering ni skulle önska ha som inte är möjligt för stunden?

=

Yrkesfrågor

- Hurudana arbetsuppgifter har era redovisare?

=

- Vilka arbetsuppgifter har fallit bort pga automatiseringen?

=

- Andra stora förändringar i redovisningsyrket hos er på de senaste 10 åren?

=

- Hur kommer redovisningsyrket förändras hos er i framtiden pga automatisering?

=

- Hurdan kompetens kommer ni kräva hos era redovisare i framtiden?

=

- Hur upplever de anställda automatiseringen? Är de oroliga att de kan bli omplacerade?

=

Tack så otroligt mycket att ni svarat!

